

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Janneke Lindenholtz
telefoon 038 499 95 07
J.Lindenholtz@overijssel.nl
Zaaknummer 5422184

Rijkswaterstaat
De heer R. Broekhuizen
Postbus 20906
2500 EX 'S-GRAVENHAGE

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
11.09.2019	2019/0248468	3	27 juni 2019	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer Broekhuizen,

U heeft een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 27 juni 2019² ontvangen. Op 6 augustus 2019³ hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de aanleg van een peilvoorziening in 'Rietmoeras IJsseldelta' ten westen van Kampen. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing⁴ van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om het verbod om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van waterspitsmuis opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁵.

Deze ontheffing heeft betrekking op de aanleg van een peilvoorziening in 'Rietmoeras IJsseldelta' ten westen van Kampen.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften:

- Activiteitenplan aanleg peilvoorziening Rietmoeras IJsseldelta, 6 augustus 2019;
- Soortenbeschermingstoets Peilbeheersing Rietmoeras IJsseldelta. Referentie: 114041/19-010.673. Definitief 26 juni 2019. Witteveen+Bos, Deventer.

Deze ontheffing is geldig vanaf de dag van het verzenden van dit besluit tot en met 31 december 2020.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2019/0195987

³ EDO-kenmerk 2019/0236726

⁴ Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

⁵ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Leges

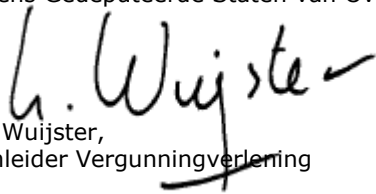
U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁶. De verschuldigde leges voor dit besluit bedragen € 2.948,00.

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met Janneke Lindenholz, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 95 07. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2019-002967 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2
Bijlage 3

Voorschriften
Overwegingen bij het besluit
Plangebied en werkzaamheden

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Kampen.

---

⁶ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.
Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail naar ons of in een telefoongesprek altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2019/0248468). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden dient u de datum van de start te melden met een e-mail naar handhavingbackoffice@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
  - de contactpersoon ter plaatse, inclusief een telefoonnummer;
  - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁷, inclusief een telefoonnummer;
  - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
  - het kenmerk van deze beschikking (2019/0248468).
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Voor deze wijzigingen moeten opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld worden. Alleen na toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar handhavingbackoffice@overijssel.nl.

Soortspecifiek

5. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden van de waterspitsmuis. Dat is buiten de voortplantingsperiode (globaal van april tot en met augustus) en buiten de winterperiode (globaal van december tot en met februari). De geschiktheid van de periode voor de uitvoering van de geplande werkzaamheden dient te worden bepaald in overleg met een ecologisch deskundige.

---

⁷ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

6. Voorafgaand aan de werkzaamheden moeten de locaties waar werkzaamheden plaatsvinden ongeschikt gemaakt worden voor de waterspitsmuis. Dit moet u doen door de vegetatie te maaien in de maanden september/oktober. De maaiwerkzaamheden dient u in één richting uit te voeren, zodat de aanwezige waterspitsmuizen (en andere dieren) gelegenheid krijgen om zich te verplaatsen naar ander geschikt leefgebied in de omgeving.
7. Vanaf het moment dat gemaaid wordt tot de afronding van de werkzaamheden dient u het werkgebied ongeschikt te houden voor de waterspitsmuis, door de vegetatie kort te houden.

Overige zaken

8. Alle bovenstaande voorschriften dienen te worden uitgevoerd door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van waterspitsmuis.
9. U moet een ecologisch logboek (laten) bijhouden, bijvoorbeeld door de ecologisch deskundige. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, welke en het aantal soorten dat is overgezet en naar welke locatie en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek moet op de werklocatie aanwezig zijn en op verzoek van de handhaver worden getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit bestaat uit de ontheffing en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluiten de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	7
A1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	7
	A1.1 Omschrijving van het project / de activiteiten	7
	A1.2 Doelstelling van het project	7
	A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	7
	A1.4 Periode	7
	A1.5 Onderliggende documenten	7
	A1.6 Aanvullende gegevens	7
A2	Bevoegdheid	8
	A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
A3	Procedure	8
	A3.1 Overeenstemming andere provincie	8
	A3.2 Adviesverzoek aan gemeente	8
	A3.3 Relevante overige besluiten	8
A4	Toetsingskader soorten	8
	A4.1 Wettelijke regels	9
	A4.2 Provinciaal beleid	9
	A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur	9
	A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017	9
B	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	9
B1	Inhoudelijke beoordeling	9
	B1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	9
	B1.1.1 Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat	9
	B1.1.2 Beoordeling uitgevoerd onderzoek	10
	B1.2 Invloed van het project op betrokken soorten	10
	B1.2.1 Effectbeoordeling in de aanvraag	10
	B1.2.2 Toetsing van de effectbeoordeling	11
	B1.3 Alternatieven voor realisatie van het project / de activiteiten	11
	B1.3.1 Alternatievenafweging in de aanvraag	11
	B1.3.2 Toetsing van de alternatievenafweging	12
	B1.4 Wettelijk belang van het project	12
	B1.4.1 Motivatie wettelijk belang in de aanvraag	12
	B1.4.2 Toetsing aan wettelijk belang	12
	B1.5 Beoordeling staat van instandhouding	12
	B1.6 Toetsing aan overige vereisten	12
	B1.7 Eindconclusie toetsing	13
	B1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden	13
C	Slotconclusie	13

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

A1.1 Omschrijving van het project / de activiteiten

Het plangebied ligt ten westen van Kampen en grenst aan het Drontermeer. Ten zuiden grenst het gebied aan de tunnelbak van de Hanzespoorlijn en aan de noordzijde ligt de Jachthaven Roggebotsluis (zie bijlage 3). Het plangebied betreft een nieuw rietmoeras, dat is aangelegd op voormalige agrarische gronden en onderdeel uitmaakt van Natura 2000-gebied Veluwerandmeren. Het rietmoeras is deels aangelegd ter compensatie van verlies aan leefgebied van de kwalificerende broedvogelsoorten roerdomp en grote karekiet als gevolg van de realisatie van de verbinding tussen het Drontermeer en het Reevediep, en deels als herstelmaatregel in het kader van het LIFE+-project 'A Better LIFE for Bittern'.

De beoogde activiteiten betreffen in de ontwikkelingsfase het aanleggen van twee gronddammen met afsluitbare duikers en het aanleggen c.q. het aanpassen van kleinere 11 duikers, waarbij nieuwe duikers voorzien worden van een uitstroombak en afsluiter (schotbalken). Ten behoeve van het waterbeheer worden twee aanwezige pompputten en pompen herplaatst (zie bijlage 3).

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen en duren circa drie maanden. De start van de werkzaamheden staat gepland voor medio september 2019. Het streven is om de werkzaamheden uit te voeren vóór 15 december 2019, met een uitloop naar uiterlijk 15 maart 2020.

Gedurende de hele periode worden vrachtwagens ingezet (het betreft 200-250 transporten), gedurende vier weken een shovel en gedurende 6-8 weken een rupskraan.

A1.2 Doelstelling van het project

Het doel van de activiteit is om het watersysteem van het rietmoeras op een gecontroleerde wijze te koppelen aan het systeem van het Drontermeer. Een gecontroleerd peilbeheer zorgt voor optimale groeiomstandigheden en op langere termijn behoud van het rietmoeras. Het rietmoeras krijgt op korte termijn de gelegenheid zich verder te ontwikkelen, zodanig dat er sprake is van een 'robuust systeem' zoals genoemd in de LIFE-voorwaarden.

A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de waterspitsmuis van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen⁸.

A1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2019 tot en met 31 december 2020.

A1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraagformulier Wet natuurbescherming;
- Hut, R.M.G. van der, Schut, E. & Logeman E. (2019). Soortenbeschermingstoets Peilbeheersing Rietmoeras IJsseldelta. Referentie: 114041/19-010.673. Definitief 26 juni 2019. Witteveen+Bos, Deventer;
- Activiteitenplan aanleg peilvoorziening Rietmoeras IJsseldelta, 6 augustus 2019.

A1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 27 juni 2019 ontvangen. Op 17 juli 2019 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 6 augustus 2019⁹ ontvangen.

---

⁸ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

⁹ EDO-kenmerk 2019/0236726

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁰. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Kampen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover wij weten gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Kampen
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project tevens effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied. In uw aanvraag geeft u hierover geen informatie. Wij wijzen u erop dat u mogelijk ook een vergunning nodig heeft als negatieve effecten op deze doelstellingen niet zijn uit te sluiten (Art. 2.7 Wnb). Wij zijn ook voor dat onderdeel bevoegd. Als u denkt dat u ook een vergunning Wnb nodig heeft kunt u contact met ons opnemen (natuurtelefoon 038 499 88 99).

A4 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

¹⁰ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹¹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹² zijn voor de toetsing relevant.

A4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7).

A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur

Met de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hierna: Omgevingsverordening) hebben wij een nadere invulling gegeven aan enkele wettelijke regels. In deze verordening zijn een aantal nationaal beschermd diersoorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Het gaat om soorten die algemeen voorkomen. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Deze vrijstellingen zijn aanvullend aan de vrijstellingen via de gedragscodes.

Voor de soorten in de eerder genoemde bijlage geldt een vrijstelling voor het opzettelijk doden of vangen. Dit geldt alleen als dit nodig is in het belang, zoals dit is weergegeven per soort in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. Voor deze soorten is het ook toegestaan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, als aan onderstaande voorwaarden zijn voldaan.

Voorwaarden

- De vrijstelling voor de handeling is niet geregeld in een door de minister goedgekeurde gedragscode.
- Er zijn geen andere bevredigende oplossingen om de doelstellingen van de handelingen te bereiken.
- De algemene zorgplicht is in acht genomen. Dat wil zeggen dat het opzettelijk vangen en doden van dieren zoveel mogelijk is voorkomen.

A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

In onze beleidsregel¹³ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁴ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

B1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling.

B1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

B1.1.1 Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat

In 2019 is een ecologische beoordeling (natuurtoets) uitgevoerd om de aanwezige beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Hiervoor zijn recente bronnen geraadpleegd (waaronder verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) en is op 2 mei 2019 een

---

¹¹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹³ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁴ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

oriënterend veldbezoek uitgevoerd, waarbij is gelet op de (mogelijkheden voor de) aanwezigheid van beschermde en/of kritische soorten.

In de natuurtoets is geconcludeerd dat binnen het plangebied geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis aanwezig is. Deze soort komt voor langs de oevers van schoon water dat relatief voedselarm is en een goed ontwikkelde watervegetatie heeft. Daarnaast zijn oevers met een ruige begroeiing een voorwaarde voor het voorkomen van de soort, omdat de waterspitsmuis schuilmogelijkheden nodig heeft. Omdat grote delen van het plangebied in de zomerperiode onder water staan, is het grootste deel van het plangebied niet geschikt voor verblijf- en nestplaatsen van de waterspitsmuis. Waterspitsmuizen die eventueel in het gebied leven, hebben een verblijfplaats in hooggelegen gebied dat niet onder water loopt. Dergelijk gebied is alleen aan de randen van het plangebied te vinden. Mogelijk zijn er verblijfplaatsen aanwezig in de oeverzones van de sloten langs de kade waar duikers worden geplaatst of aangepast.

In het plangebied is geen soortgericht onderzoek naar de aanwezigheid van waterspitsmuis uitgevoerd. De aanwezigheid van geschikt leefgebied in het plangebied, in het aangrenzend gebied en in de omgeving maken duidelijk dat het plangebied voor de waterspitsmuis bereikbaar is via de oevers van de randmeren, het Reevediep of stapstenen als de Camping Roggebotsluis. Gezien de bekende verspreiding van de soort (zoals beschreven in de onderzoeksrapportage), het aanwezige habitat, de bereikbaarheid van het plangebied via oeverzones met geschikt leefgebied en op basis van expert-judgement is geconcludeerd dat het waarschijnlijk is dat de waterspitsmuis in kleine aantallen voorkomt binnen het plangebied.

B1.1.2 Beoordeling uitgevoerd onderzoek

In het plangebied is geen soortgericht onderzoek uitgevoerd naar waterspitsmuis. Op basis van het aanwezige biotoop, de bekende verspreidingsgegevens en geschikt biotoop waarlangs de soort zich kan verplaatsen, concludeert u dat in het plangebied vermoedelijk een klein aantal waterspitsmuizen voorkomt. In combinatie met de beperkte ingreep en de ontwikkeling van meer geschikt leefgebied voor waterspitsmuis, kunnen wij meegaan in deze conclusie en is het uitvoeren van soortgericht onderzoek naar waterspitsmuis niet nodig in voorliggende situatie.

B1.2 Invloed van het project op betrokken soorten

B1.2.1 Effectbeoordeling in de aanvraag

Waterspitsmuizen die eventueel in het plangebied leven, hebben een verblijfplaats in hooggelegen gebied dat niet onder water loopt. Dergelijk gebied is alleen aan de randen van het plangebied te vinden. Mogelijk zijn er verblijfplaatsen aanwezig langs de westelijke kade. Door het aanleggen van duikers in deze kade wordt mogelijk een deel van het huidige leefgebied van de waterspitsmuis vergraven. Het betreft een zeer klein gedeelte van het leefgebied. De werkzaamheden zullen daarom slechts een gering effect hebben op de mogelijk aanwezige populatie van de waterspitsmuis.

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode van de waterspitsmuis en het werkgebied wordt voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt worden voor de soort. Dit laatste betreft uitsluitend de locaties met geschikt leefgebied op de kade waar duikers worden aangebracht of gewijzigd. Na afloop van de werkzaamheden zullen de dieren de gelegenheid hebben om terug te keren naar het oorspronkelijke leefgebied. Doordat een gecontroleerd peil wordt ingesteld, waarbij terreindelen in de zomer droog kunnen vallen, zal na afloop van de werkzaamheden een groter deel van het plangebied geschikt zijn als leefgebied voor de waterspitsmuis. Er is daarom slechts sprake van een tijdelijk en zeer plaatselijk effect. De staat van instandhouding van de lokale populatie komt om voorgaande redenen niet in gevaar.

Door het nemen van onderstaande mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat dieren worden verstoord in de kwetsbare periode en dieren worden gedood:

- De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden van de soort. Te weten buiten de voortplantingsperiode (globaal van april tot en met augustus) en de winterperiode (globaal van

- december tot en met februari). De geschiktheid van de periode voor de uitvoering van de geplande werkzaamheden zal worden bepaald in overleg met een ter zake kundig ecooloog;
- Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de oever binnen het plangebied ongeschikt gemaakt voor waterspitsmuis. De oever wordt in de maanden september/oktober gemaaid. De maaiwerkzaamheden worden in één richting uitgevoerd waardoor de aanwezige waterspitsmuizen (en andere aanwezige dieren) de gelegenheid krijgen om zich te verplaatsen naar ander geschikt leefgebied in de omgeving;
  - Vanaf het moment dat gemaaid wordt tot de afronding van de werkzaamheden wordt de oever ongeschikt gehouden worden voor de waterspitsmuis, om te voorkómen dat de dieren terugkomen vóór afronding van de werkzaamheden;
  - De maatregelen worden vastgelegd in een Ecologisch Werkprotocol dat op de werklocatie aanwezig is, en onder alle betrokken partijen bekend en duidelijk is;
  - De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de waterspitsmuis (werkzaam bij Altenburg & Wymenga) en deze controleert of de werkzaamheden conform de voorwaarden in de ontheffing worden uitgevoerd.

B1.2.2 Toetsing van de effectbeoordeling

Door de beoogde werkzaamheden verdwijnt (tijdelijk) een deel van het leefgebied van waterspitsmuis en gaan verblijfplaatsen van de soort verloren. In de directe omgeving blijft leefgebied aanwezig en na uitvoering ontstaat weer en meer geschikt leefgebied voor waterspitsmuis. Daarnaast houdt u bij de werkzaamheden rekening met de aanwezigheid van waterspitsmuis door het werk in de minst kwetsbare periode uit te voeren en ervoor zorg te dragen dat voor de soort tijdens het werk geen geschikt leefgebied aanwezig is in het werkgebied.

De door u voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende en opgenomen in de voorschriften.

Conclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor de waterspitsmuis kan op basis van de effectenbeoordeling worden verleend. Er worden voldoende maatregelen getroffen om te voorkomen dat negatieve effecten op de soort optreden. Daarnaast ontstaat na uitvoering van de werkzaamheden meer geschikt leefgebied voor waterspitsmuis. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied wordt niet aangetast.

In de volgende paragrafen toetsen wij of de ontheffing op basis van de wet verleend kan worden.

B1.3 Alternatieven voor realisatie van het project / de activiteiten

B1.3.1 Alternatievenafweging in de aanvraag

Een alternatieve locatie voor het plaatsen en aanpassen van duikers is niet aanwezig. De duikers zijn noodzakelijk om een gecontroleerd peilbeheer uit te kunnen voeren.

Eveneens is een alternatieve inrichting niet mogelijk. De inrichting van de peilvoorziening is vereist voor de ontwikkeling van leefgebied voor roerdomp en grote karekiet, soorten met instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren, en voor instandhouding van hun leefgebied op de langere termijn. Wordt de peilvoorziening niet aangelegd, dan is een gecontroleerd peilbeheer niet mogelijk. In dat geval komt de rietontwikkeling, en daarmee de ontwikkeling van leefgebied voor doelsoorten roerdomp en grote karekiet, nagenoeg stil te staan en loopt de instandhouding op langere termijn gevaar. Het gecontroleerde peilbeheer heeft bovendien een positief effect op de waterspitsmuis, omdat in de toekomstige situatie delen van het plangebied in de zomermaanden droogvallen, waardoor mogelijkheden voor de waterspitsmuis ontstaan.

Het is onmogelijk om de werkzaamheden uit te voeren zonder dat verstoring van verblijfplaatsen van de waterspitsmuis optreedt. De werkzaamheden worden zodanig uitgevoerd dat de verstoring tot een minimum beperkt wordt. Het aantal transportbewegingen en de transportroute worden zoveel mogelijk beperkt en bovendien wordt gewerkt buiten de kwetsbare seizoenen. Verder worden de werkzaamheden

gefaseerd uitgevoerd, zodat verstoring op enig moment beperkt is tot een deel van het gebied. Een alternatieve werkwijze en planning heeft geen voordelen voor de waterspitsmuis.

B1.3.2 Toetsing van de alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat de alternatievenafweging in de aanvraag voldoende is gemotiveerd. De geplande activiteit is noodzakelijk om het moerasgebied geschikt te houden voor de doelsoorten roerdomp en grote karekiet. Daarnaast kunnen in de toekomstige situatie delen van het plangebied in de zomermaanden droogvallen, waardoor mogelijkheden voor de waterspitsmuis ontstaan. Een andere planning of werkwijze heeft geen voordelen voor de waterspitsmuis.

B1.4 Wettelijk belang van het project

B1.4.1 Motivatie wettelijk belang in de aanvraag

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Het plangebied maakt deel uit van het Natura 2000-gebied Veluwrandmeren. Het gebied is deels aangelegd ter compensatie van verlies aan leefgebied van de kwalificerende broedvogelsoorten roerdomp en grote karekiet als gevolg van de realisatie van de verbinding tussen het Drontermeer en het Reevediep, en deels herstelmaatregel in het kader van LIFE. De aanleg van de peilvoorziening is vereist voor de ontwikkeling van leefgebied voor roerdomp en grote karekiet en voor instandhouding van dit leefgebied op de langere termijn. Wordt de peilvoorziening niet aangelegd, dan is een gecontroleerd peilbeheer niet mogelijk. In dat geval komt de rietontwikkeling, en daarmee de ontwikkeling van leefgebied voor beide doelsoorten nagenoeg stil te staan en loopt de instandhouding op langere termijn gevaar.

B1.4.2 Toetsing aan wettelijk belang

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. De beoogde activiteit is nodig om het leefgebied voor roerdomp en grote karekiet verder te ontwikkelen en in stand te houden in de toekomst en om de doelstellingen in het kader van Natura 200-gebied Veluwerandmeren te halen. Daarnaast wordt het rietmoeras geschikter voor de waterspitsmuis omdat in de zomermaanden meerdere plekken droogvallen.

B1.5 Beoordeling staat van instandhouding

De waterspitsmuis is een soort die verspreid door heel Nederland voorkomt (zie figuur 3 in het activiteitenplan). De soort is zeldzaam en heeft de Rode lijst status 'Kwetsbaar'. Sinds de jaren '70 is er een afname zichtbaar in aantallen en in verspreiding, waarschijnlijk veroorzaakt door watervervuiling. Sinds de jaren '90 lijkt de soort zich enigszins te herstellen in laagveengebieden (Broekhuizen *et al.* 1992¹⁵). In de omgeving van het plangebied is geschikt leefgebied van de soort aanwezig en zijn waarnemingen van de soort bekend. Door het nemen van mitigerende maatregelen worden negatieve effecten op de soort geminimaliseerd. Het gecontroleerde peilbeheer heeft bovendien een positief effect op de waterspitsmuis, omdat in de toekomstige situatie delen van het plangebied in de zomermaanden droogvallen, waardoor mogelijkheden voor de waterspitsmuis ontstaan. Er is daarom slechts sprake van een tijdelijk en zeer plaatselijk effect. De staat van instandhouding van de lokale populatie komt om voorgaande redenen niet in gevaar.

B1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁶ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

¹⁵ Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (eds.) (1992). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht

¹⁶ Art. 1.10, derde lid Wnb

B1.7 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor de waterspitmuis kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast. Er is geen andere bevredigende oplossing voor handen waarbij minder effecten op de beschermde soort optreedt. Er is een wettelijk belang aanwezig om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

B1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁷. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

Gezien de aanwezigheid van geschikt broedbiotoop voor diverse vogelsoorten dient u het project uit te voeren buiten het broedseizoen.

C Slotconclusie

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing vanwege de aanleg van een peilvoorziening in 'Rietmoeras IJsseldelta' te verlenen. Om de bescherming van natuurwaarden zo goed mogelijk te borgen zijn aan de ontheffing voorschriften verbonden.

---

¹⁷ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 – PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

